

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/ ๓๕๕๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ ๗๐๘๓

วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๕๕ เวลา ๐๘:๒๐

☒ ก่อนประชุม

☐ หลังประชุม

☐ แจกที่ประชุม

☐ ไม่แจกที่ประชุม

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

สวค. ๓/๕๕๕.๒

วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๕๕

เวลา ๑๑:๐๐ น.

๖๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติการดำเนินโครงการบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๔๕๔๑

ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง ขออนุมัติการดำเนินโครงการบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร มาให้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า

๑. การฟื้นฟูคุณภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนตอนล่างเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ เพราะคุณภาพน้ำของแม่น้ำดังกล่าวอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม หากไม่มีการแก้ไขปัญหาสภาพน้ำเสียจะทวีความรุนแรงจนถึงขั้นวิกฤติ ส่งผลต่อสุขภาพอนามัย การดำรงชีวิตของประชาชน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ข้อเสนอโครงการบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอ้อมน้อย จ. สมุทรสาคร จะช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหามลพิษทางน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่างได้ในระยะยาว

๒. โครงการบำบัดน้ำเสียรวมพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาครเป็นโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ ใช้เงินลงทุนสูงและมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งมีผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น จึงเห็นสมควรนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการเป็นไปอย่างละเอียดถี่ถ้วนรอบคอบ นอกจากนี้ จากการพิจารณาและวิเคราะห์เบื้องต้น พบว่าโครงการฯ ยังไม่มีความชัดเจนหลายประการ อีกทั้งขาดข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการอย่างถูกต้อง ดังนี้

๒.๑ ข้อเสนอที่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรียังมีความไม่สอดคล้องในตัวโครงการ กล่าวคือ

๑) วงเงินลงทุนโครงการ รวมทั้งสิ้น ๓,๑๐๔.๙๔ ล้านบาท โดยองค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) ได้นำค่าใช้จ่ายในการศึกษาออกแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว จำนวน ๖.๓๗ ล้านบาท มาขออนุมัติในครั้งนี้ด้วย จึงควรปรับปรุงข้อเสนอวงเงินลงทุนให้ถูกต้อง

๒) แผนงานและระยะเวลาดำเนินการ อจน. ได้ขออนุมัติระยะเวลาดำเนินโครงการตามแผนงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๘๓ (รวม ๒๘ ปี) ประกอบด้วยระยะเวลาก่อสร้าง ๒ ระยะ (ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ และระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๔) และระยะเวลาการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ ซึ่งมีผลผูกพันต้องงบประมาณในระยะยาว แต่ อจน. มิได้นำเสนอข้อมูลรายละเอียดของโครงการในระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นการขยายระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อรองรับปริมาณน้ำเสียที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เป็นผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการฯ ได้ นอกจากนี้ การขออนุมัติที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนการดำเนินงานนั้นไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการผูกพันงบประมาณประจำปีของภาครัฐ จึงควรปรับปรุงข้อเสนอขออนุมัติเฉพาะรายการลงทุนก่อสร้างในระยะที่ ๑ เท่านั้น

๒.๒ ข้อเสนอโครงการฯ ยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงควรจัดทำรายละเอียดของโครงการเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ศึกษาเปรียบเทียบทางเลือกในรูปแบบต่าง ๆ ข้อดี ข้อด้อย พร้อมทั้งความคุ้มค่าของแต่ละทางเลือกภายใต้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รูปแบบการลงทุนโครงการ ต้นทุน อัตราค่าบำบัดน้ำเสียที่สะท้อนต้นทุนโครงการ แนวทางในการจัดเก็บค่าบริการที่เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรม จุดสมดุลของแหล่งเงินทุนที่ไม่เป็นภาระต่อภาครัฐและองค์กร รวมทั้งรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ เป็นต้น

๒) ปรับปรุงข้อสมมติ (Assumption) ในการคำนวณผลตอบแทนของโครงการฯ ให้ครบถ้วน ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา อัตราการแลกเปลี่ยน การปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมส่วนที่เกินจากมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ช่วงปีที่ ๑๕) ความเป็นไปได้ในการจัดเก็บค่าทึ่งน้ำของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งจะต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียตามกฎหมายอยู่แล้ว การสำรวจความพึงพอใจของโรงงานอุตสาหกรรมทุกขนาดที่จะใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียและอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการคำนวณผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ ควรทบทวนข้อสมมติด้านรายได้ที่เกิดจากการลดต้นทุนการจัดการน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมโดยคำนวณเฉพาะโรงงานที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย

๓) คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ของโครงการฯ ในกรณีฐาน (อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียคงที่) และกรณีปรับอัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียทั้งในภาพรวมการลงทุน (๒ ระยะ) และแบ่งส่วนตามระยะเวลาการลงทุน ตลอดจนการวิเคราะห์ความไวในกรณี อจน. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดำเนินการและซ่อมบำรุง (Operation and Maintenance: O&M) เพิ่มเติม รวมทั้ง แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อการดำเนินโครงการ

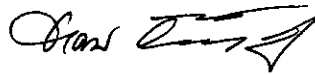
๔) นำเสนอข้อมูลฐานะการเงินในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา และประมาณการฐานะการเงินในช่วงระยะเวลาของการลงทุน โดยกำหนดข้อสมมติและการประมาณการอย่างชัดเจนทั้งในรูปแบบของงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด โดยเปรียบเทียบระหว่างกรณีที่ไม่มีโครงการและมีโครงการ โดยแยกเป็นกรณีอัตราค่าธรรมเนียมคงที่และปรับอัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย

๕) จัดทำแผนการเสริมสร้างสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้พร้อมรับผิดชอบภารกิจด้านการจัดการน้ำเสีย โดยเฉพาะประเด็นการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย และรับภาระค่าใช้จ่าย เป็นต้น ตลอดจน การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประสานส่วนภูมิภาค กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

๖) ทบทวนความเหมาะสมของโครงการฯ ที่จะรับน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด เพื่อป้องกันมิให้เกิดการลงทุนเกินความจำเป็น (Over Investment) เพราะโรงงานบางส่วนต้องติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว นอกจากนี้ น้ำเสียจากกระบวนการอุตสาหกรรมบางประเภทอาจสร้างความเสียหายต่อระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนได้ จึงควรสำรวจและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและจำนวนของโรงงานทั้งหมดในพื้นที่โครงการ เพื่อคาดการณ์ประเภทย่อยสารที่อาจปนเปื้อนมากับน้ำเสียที่ส่งเข้าระบบบำบัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๒๕๐๙

โทรสาร ๐๒ ๒๘๐ ๐๘๙๒

E-mail montree@nesdb.go.th